

[Axel Kristensen.]

må det forekomme naturligt at lægge en væsentlig vægt på den påstand, der fremføres af modstandere af tvungen voldgift — altså af arbejdere og arbejdsgivere — nemlig at så længe forhandlerne ved, at de uden risiko kan afslå et forligstilbud, fordi der er endnu en instans at gå til, vil det være meget svært at opnå enighed. Parterne ved jo, at de endnu ikke står over for det hårde valg mellem konflikt og overenskomst. Så længe de ikke står i denne valgsituation, vil det være svært at opnå en overenskomst. Dette hævdes meget stærkt af de to parter, og jeg synes ikke, man kan se bort fra, at der er meget rigtigt i dette. Derfor må det, at parterne har vidst, at de ikke fik lov til at lave en konflikt, men at regering og folketing ville gribe ind, sikkert have været stærkt medvirkende til, at enighed ikke blev opnået.

Når man hertil føjer, at grunden til, at regering og folketing ikke lader konflikterne løbe, er den, at konflikterne ofte går ud over rimelighedens grænser og rammer befolkningen på en sådan måde, at samfundsmagten i givet fald tvinges til at gribe ind, må det ligge nær at udforme et lovforslag, der sikrer den uden for konflikten stående borger et mindstemål af beskyttelse af hans livsvigtige interesser og samtidig sikrer de nødvendigeste samfundsfunktioner. En sådan lovgivning skaber mulighed for, at samfundet ikke tvinges til indgrib i en overenskomstforhandling. Parterne vil her efter vide, at deres forhandlinger er sidste instans, så de har valget mellem konflikt og enighed, og herved stiger sandsynligheden stærkt for, at man bliver enig.

Når man endvidere former lovforslaget således, at de områder, der fratages konfliktretten, senere skal have deres arbejdsretlige forhold og lønniveau fastsat på basis af frit afsluttede overenskomster, har man faktisk taget hensyn til alle øvrige argumenter mod voldgift og respekteret dem.

Den højtærede arbejdsminister sagde, at man ikke kan tage et enkelt område, nemlig fastsættelsen af arbejdernes lønninger, ud og bestemme dem ved voldgift, og heri er jeg ikke synderlig uenig med den højtærede minister. Men det lovforslag, vi har fremsat, gør det netop heller ikke. Det siger, at man lader lønniveauet danne sig

frit for den overvejende part, og der er ingen sandsynlighed for, at en lille gruppe kunne have skaffet sig væsentlig højere løndtægt eller væsentlig bedre retsregler end hovedgruppen. På dette grundlag vil parterne sikkert blive enige, når deres forhold senere skal ordnes; og kun for så vidt de ikke bliver enige, skal der være voldgift, men afgørelsen her skal ifølge vort forslag træffes på basis af det lønniveau og de retsregler, der er skabt ved de frie overenskomster. Det skal altså ikke være en voldgiftsmands skøn, der er bestemmende, og det skal ikke være folketingets opfattelse af, hvad arbejderne skal have i løn, der skal være bestemmende. Det skal være det lønniveau, der er skabt gennem frie forhandlinger med hovedparten af arbejderne, der skal lægges til grund. Hermed er den højtærede ministers indvendinger mod vort lovforslag på dette område efter min opfattelse helt tilbagevist.

Den højtærede arbejdsminister nævnte også, at det var svært at afgrænse disse områder. Ja, det er det, det er klart — det er der ingen der vil benægte. Men derfor er forslaget jo også formuleret sådan, at der er sat grænser for, hvornår der kan gribes ind. Det forudsættes stadig ved dette lovforslag, at hovedparten af overenskomsterne skabes ved fri forhandling. Dermed overlades det til parterne selv at ordne forholdene, og de har jo begge erklæret, at de i fremtiden vil opføre sig bedre, end de har gjort før, og undgå konflikt på de områder, hvor det går ud over de rimelige vilkår for den øvrige befolkning. Dersom de overholder dette, vil der ikke blive brug for statsministerens indgriben. Kun hvis de ikke retter sig efter, hvad de her selv har sagt, vil statsministeren blive nødt til at gribe ind. Man skal ikke fra det offentliges side tage stilling, før konflikten er erklæret. Parterne har selv haft mulighed for at holde de ting udenfor, som med rimelighed bør holdes ude. Derfor er ministerens indvendinger på dette punkt også uden betydning for sagens bedømmelse.

Endelig talte ministeren om deling af arbejdsmarkedet i et fredet og et ufredet område. Det er der ikke tale om. Der er tale om, at hovedparterne på arbejdsmarkedet frit får lov til at slutte deres overenskomster og kan gøre det, fordi de de